Prima instanță: Judecătoria ***** (sediul Centru), judecător Galușceac Eduard
Dosarul nr. 2r-359/25 (2-24108327-02-2r-24022025)

D E C I Z I E

19 iunie 2025 mun. *****

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Având în componența sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Marina Anton
Judecătorii: Dorin Dulghieru și Constantin Roșca

soluționând *fără participarea părților*, recursul declarat de Jalbă Igor,

împotriva încheierii Judecătoriei ***** (sediul Centru) din 28 ianuarie 2025, prin care a fost admisă excepția de tardivitate,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Jalbă Igor împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova intervenient accesoriu Procuratura Generală cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor judecătorești,

c o n s t a t ă:

Circumstanțele cauzei:

La 25 septembrie 2024, Jalbă Igor a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor judecătorești.

Prin acțiunea înaintată, reclamantul a solicitat încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM, a următoarelor sume de bani: 5000 lei cu titlu de prejudiciu material, sub forma cheltuielilor de asistență juridică în cauza penală nr. 2018421361; 100000,00 lei cu titlu de prejudiciu moral, cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești în cadrul cauzei penale nr. 2018421361; 5.000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică în prezenta cauză civilă și încasarea altor cheltuieli de judecată, pe care le va suporta în prezenta cauză civilă.

La data de 25 septembrie 2024, reprezentantul Ministerului Justiției R.Moldova – Nicolae Nigai a înaintat un demers privind ridicarea excepției de tardivitate a acțiunii, prin care a solicitat respingerea acțiunii ca fiind depusă tardiv, indicând că potrivit art. 5 alin. (2) din Legea nr.1545, cererea de chemare în judecată privind repararea prejudiciului se depune în termen de 3 ani de la data apariției dreptului la repararea prejudiciului. Subsecvent, art. 6 lit. b) din Legea nr. 1545 indică că dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea și modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare.

În acest sens, menționează că prin norma precitată, legislatorul a stabilit termenul de 3 ani în interiorul cărui persoana care pretinde că este deținătorul dreptului subiectiv, este împuternicită să-și realizeze dreptul de a acționa în instanța de judecată.

Prin ordonanța din 25.06.2019 s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a lui Igor Jalbă.

Ulterior, prin încheierea Judecătoriei *****, sediul Ciocana nr. 10-1282/19 din 01.11.2019 a fost respinsă plângerea avocatului Roman Stici înaintată în apărarea drepturilor și intereselor cet. Marina Vasileva împotriva ordonanței de scoatere de sub urmărire penală și clasarea cauzei penale nr. 2018421361 emise la 25 iunie 2019 de Procuratura mun. *****, oficiul Botanica precum și împotriva ordonanței procurorului ierarhic superior din 19.07.2019 de respingere plângerii petentului.

Totodată, prin decizia Curții de Apel ***** nr. 10r-1204/19 din 23.12.2019 a fost respins ca nefondat recursul declarat de avocatul Roman Stici în numele Marina Vasilieva, fiind menținută încheierea Judecătoriei *****, sediul Ciocana din 01.11.2019.

Reiterează că prevederile Legii nr. 1545/1998 nu condiționează termenul de 3 ani din momentul aducerii la cunoștință a actului generator de drept (la caz - ordonanța de scoatere de sub urmărire penală). Din contra, prevederile Legii nr. 1545/1998 indică că acest termen de 3 ani se calculează din momentul apariției dreptului la repararea prejudiciului, care coroborat cu prevederile art. 6 lit. b), constituie 3 ani din momentul intrării în vigoare a ordonanței de scoatere de sub urmărire penală.

De asemenea, reclamantul omite esența prevederilor art. 395 alin. (1) Cod civil, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Ansamblul procedurilor penale sânt de o natură ce determină imposibilitatea necunoașterii de către persoana anchetată, a statutului dosarului penal ce îl vizează, or, o acuzație în materie penală, sub aspect factologic și psihic, nu poate fi

nicidecum omisă de către persoana acuzată, fiind cointeresată de finalizarea anchetei, cât și aflării, în permanență, a statutului dosarului penal.

Prin urmare, conchide pârâtul că cererea de chemare în judecată, în temeiul Legii nr.1545, a reclamantului Igor Jalbă, urma a fi depusă în termenul de 3 ani, însă a fost depusă tardiv la 25 septembrie 2024. Respectiv, având în vedere că a fost omis termenul legal de înaintare a acțiunii, consideră că reclamantul urmează a fi sancționat de lege pentru pasivitatea sa față de respectarea termenului de prescripție, or, prezenta acțiune civilă urmează a fi respinsă ca fiind depusă peste termenul stabilit de lege.

Astfel, concluzionează că opunerea termenului de prescripție revendicărilor înaintate, anihilează necesitatea examinării pretențiilor înaintate, astfel, încât este absolut legal și corect ca reclamantul Igor Jalbă în prezentul litigiu de judecată să fie sancționat de legislație, prin stingerea elementului de protecție juridică a dreptului său material.

Poziția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei ***** (sediul Centru) din 28 ianuarie 2025 a fost admisă cererea privind excepția de tardivitate înaintată de Ministerul Justiției al R.Moldova fiind respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Jalbă Igor împotriva Ministerului Justiției R. Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor judecătorești, ca fiind tardivă.

Solicitarea recurentului:

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la 11 februarie 2025, Jalbă Igor a depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei ***** (sediul Centru) din 28 ianuarie 2025, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu remiterea cauzei la rejudecare.

Argumentele părților:

În motivarea recursului, recurentul a invocat că decizia Curții de Apel ***** nr. 10r-1204/19 din 23.12.2019, prin care a fost respins ca nefondat recursul declarat de avocatul Roman Stici în numele petiționarei Marina Vasilieva și menținută încheierea Judecătoriei ***** sediul Ciocana din 01.11.2019, prin care a fost respinsă plângerea avocatului Roman Stici înaintată în apărarea drepturilor și intereselor cet. Marina Vasilieva împotriva ordonanței de scoatere a persoanei de sub urmărire penală și clasare a cauzei penale nr. 2018421361 emise la 25 iunie 2019 de Procuratura mun. *****, oficiul Botanica precum și împotriva ordonanței procurorului ierarhic superior din 19.07.2019 de respingere a plângerii prealabile a

petentului, i-a fost comunicată și recepționată personal din partea avocatului ales Botezatu Daniela la data de 30.05.2024, dovada fiind anexată în acest sens.

Pe cale de consecință, după ce reprezentantul său a făcut cunoștință cu materialele printre care se afla și decizia Curții de Apel ***** nr. 10r-1204/19 din 23.12.2019 a înaintat cererea de chemare în judecată privind repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale procuraturii, în temeiul și ordinea prevăzută de Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, care, consideră că a fost depusă în interiorul termenului prevăzut de lege.

În această ordine de idei, având în vedere faptul că în prezenta speță au fost întrunite toate condițiile privind repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale procuraturii, în temeiul și ordinea prevăzută de Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, încheierea Judecătoriei *****, sediul Centru, nr. 12847/24 din 28.01.2025 urmează a fi casată integral, cu restituirea cauzei civile la etapa de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare.

Cu referire la termenul înaintării cererii de recurs, relevă că în temeiul art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii, pe cale de consecință, prezenta cerere de recurs urmează a fi considerată ca fiind depusă în interiorul termenului prevăzut de lege.

În consecință, evidențiază că potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 55 din 14 octombrie 1999, art. 4 alin. (2) din Constituție și Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 3 din 09 iunie 2014, Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, constituie o parte integrantă a sistemului legal intern și, respectiv, urmează a fi aplicate direct ca orice altă lege a RM cu deosebirea că prevederile Convenției și jurisprudența CtEDO au prioritate față de restul legilor interne care îi contravin.

Iar, reieșind din ansamblul aspectelor de fapt învederate raportate la normele de drept indicate, în condițiile în care prin absurd s-ar respinge prezentul recurs, aceasta ar presupune violarea drepturilor sale fundamentale prevăzute atât de cadrul legal intern cât și de CEDO, și astfel, drepturile sale ar deveni teoretice și iluzorii, dar nu practice și efective, contrar jurisprudenței CtEDO. Or, potrivit preambulului CEDO și conform jurisprudenței CtEDO drepturile acestora trebuie să fie practice și efective, dar nu teoretice și iluzorii (a se vedea Cauza Sergey Zolotukhin versus Federația Rusă, Hotărârea Marei Camere a CtEDO din 10 februarie 2009, paragraful 80-81 etc.), motive pentru care cererea de recurs urmează a fi admisă integral.

Termenul de declarare a recursului:

În corespundere cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din actele cauzei rezultă că încheierea recurată a fost pronunţată la 28 ianuarie 2025, iar, cererea de recurs a fost depusă la 11 februarie 2025, prin intermediul poștei terestre, (f. d. 100-103)

Astfel, recursul declarat de Jalbă Igor împotriva încheierii Judecătoriei ***** (sediul Centru) din 28 ianuarie 2025 se consideră depus în termen.

Aprecierea instanţei de recurs:

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs şi a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru consideră recursul neîntemeiat şi care urmează a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Conform art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea.

În acord cu prevederile art. 186^1 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererile depuse în instanţa de judecată peste termenul de prescripţie extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanţa de judecată a excepţiei de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripţie sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepţiei, instanţa de judecată examinează excepţia de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen.

În conformitate cu prevederile art.186^1 alin.(2) - (5) din Codul de procedură civilă, excepţia de tardivitate şi, după caz, repunerea în termen se soluţionează în şedinţă de judecată, convocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare. Lipsa participanţilor citaţi legal nu împiedică examinarea cererilor.

Dacă nu se dispune repunerea în termen şi/sau se admite excepţia de tardivitate, instanţa de judecată respinge acţiunea ca fiind tardivă printr-o încheiere motivată care poate fi atacată cu recurs.

Instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii adoptate conform alin.(3), este în drept: a) să respingă recursul şi să menţină încheierea; b) să admită recursul şi să caseze integral încheierea, restituind cauza spre rejudecare.

Dacă se dispune repunerea în termen și/sau excepția de tardivitate se respinge, instanța de judecată emite o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul și continuă examinarea cauzei.

Din materialul probator rezultă că, prin ordonanţa organului de urmărire penală reprezentat de ofițerul urmărire penală al IP Botanica al DP a mun. ***** din 20 mai 2019, Jalbă Igor a fost recunoscut în calitate de bănuit privind comiterea infracțiunii de la art. 190 alin.(5) Cod penal.

Ulterior, prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. *****, Oficiul Botanica, din 25 iunie 2019, s-a dispus scoaterea integrală de sub urmărire penală a lui Jalbă Igor, pe motiv că acțiunile lui Jalbă Igor nu întrunesc elemente constitutive ale componenței de infracțiune prevăzută de art. 190 alin.(5) Cod penal.

Prin încheierea Judecătoriei *****, sediul Ciocana din 01 noiembrie 2019 a fost respinsă plângerea avocatului Roman Stici înaintată în apărarea drepturilor și intereselor cet. Marina Vasilieva împotriva ordonanței de scoatere a persoanei de sub urmărire penală și clasare a cauzei penale nr.2018421361 emisă la 25 iunie 2019 de Procuratura mun. *****, Oficiul Botanica, precum și împotriva ordonanței procurorului ierarhic superior din 19.07.2019 de respingere a plângerii prealabile a petentului.

Iar, prin decizia irevocabilă a Curții de Apel ***** din 23 decembrie 2019 a fost respins ca nefondat recursul declarat de avocatul Stici Roman în numele petiționarei Marina Vasilieva și menținută încheierea Judecătoriei *****, sediul Ciocana din 01 noiembrie 2019.

La data de 25 septembrie 2024, Jalbă Igor a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova intervenient accesoriu Procuratura Generală cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor judecătorești.

La 25 septembrie 2024, reprezentantul pârâtului Ministerului Justiției al R.Moldova – Nicolae Nigai a înaintat un demers privind ridicarea excepției de tardivitate a acțiunii prin care a solicitat respingerea acțiunii ca fiind depusă tardiv.

Prin încheierea Judecătoriei *****, sediul Centru din 28 ianuarie 2025, a fost admisă excepția de tardivitate ridicată de reprezentantul pârâtului Ministerului Justiției al Republicii Moldova, acțiunea fiind respinsă ca tardivă.

La data de 11 februarie 2025 Jalbă Igor a contestat cu recurs încheierea Judecătoriei *****, sediul Centru din 28 ianuarie 2025, solicitând casarea acesteia și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond.

Raportând dispozițiile normelor citate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul consideră concluzia instanței de fond de admitere a excepției de tardivitate una întemeiată, în condițiile în care pe de o parte acțiunea este una tardivă, or termenul de prescripție extinctivă a început să curgă din momentul intrării în vigoare a ordonanței de scoatere de sub urmărire penală a recurentului și nicidecum din data de 30 mai 2024 de când se pretinde că a aflat.

Or, potrivit art. 5 alin. (2) al Legii nr. 1545 din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, statuează că ***cererea de chemare în judecată privind repararea prejudiciului se depune în termen de 3 ani de la data apariției dreptului la repararea prejudiciului.***

Conform art.6 lit.b) din Legea 1545 din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, ***dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea și modul stabilite de prezenta lege apare în cazul scoaterii persoanei de sub urmărire penală.***

În contextul normelor legale sus indicate, Colegiul deduce că termenul începe să curgă din momentul emiterii ordonanței de scoatere de sub urmărire penală din data de 25 iunie 2019, iar acțiunea a fost depusă la data de 25 septembrie 2024, cu omiterea termenului general de prescripție extinctivă prevăzut de lege.

În susținerea opiniei enunțate, urmează de indicat că excepția de tardivitate este o procedură aplicabilă cererii de chemare în judecată depusă cu omiterea termenului general de prescripție extinctivă și care nu conține solicitarea de repunere în termen.

Reieșind din obiectul acțiunii, Colegiul atestă că reclamantul recurent pretinde repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, pretenție care este una prescriptibilă.

Dat fiind că reclamatul a depus cererea de chemare în judecată cu omiterea termenului de prescripție, nu a solicitat repunerea în termenul de depunere a acțiunii și nu a prezentat probe pertinente care ar confirma imposibilitatea adresării în termenul de prescripție în instanța de judecată cu prezenta cerere, instanța de fond corect a admis excepția de tardivitate și a respins acțiunea ca fiind tardivă.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că termenul urmează a fi calculat din data de 30 mai 2024, când reclamantul a aflat despre dreptul de a înainta prezenta acțiune.

Or, după cum a fost stabilit în actele judecătorești ale primei instanțe și instanței de recurs din 01 noiembrie 2019 și respectiv din 23 decembrie 2019, prin

care s-a examinat plângerea avocatului Roman Stici înaintată în apărarea drepturilor și intereselor cet. Marina Vasilieva împotriva ordonanței de scoatere a persoanei de sub urmărire penală și clasare a cauzei penale nr.2018421361 emisă la 25 iunie 2019 de Procuratura mun. *****, Oficiul Botanica, precum și împotriva ordonanței procurorului ierarhic superior din 19.07.2019 de respingere a plângerii prealabile a petentului, (f.d.25-43), în apărarea interselor lui Jalbă Igor, a participat avocatul Breazu Sergiu.

Astfel, că în acord cu prevederile art. 75 alin. (4) Cod de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăşi. Culpa reprezentantului este echivalentă culpei părţii.

Iar, prevederile de la art. 5 alin. (2) al Legii nr. 1545 din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, statuează expres determinarea momentului din care începe să curgă termenul de prescripție.

Analizând rigorile legii în raport cu soluția dată de instanța de fond, Colegiul civil conchide că aceasta este una întemeiată în condițiile aplicării corecte a excepției de tardivitate.

În această ordine de idei, Colegiul ține să remarce și faptul că recurentul nu a invocat în cererea de recurs nici un argument întemeiat, care ar combate concluziile din încheierea contestată, nu a prezentat careva motive ce ar face posibilă casarea acesteia.

Respingând recursul instanța de recurs pune în evidență faptul că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale că, nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebait şi alţii contra Franţei, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În virtutea celor expuse, Colegiul respinge, ca fiind nefondate și lipsite de pertinență, toate alegațiile recurentului vizavi de netemeinicia actului judecătoresc contestat.

În consecință, având în vedere că soluția oferită de prima instanță este una corectă, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat și a menține încheierea instanței de fond.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru-,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Jalbă Igor.

Se menține încheierea Judecătoriei ***** (sediul Centru) din 28 ianuarie 2025, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Jalbă Igor împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova intervenient accesoriu Procuratura Generală, cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor judecătorești.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului,
Judecătorul: Marina Anton

Judecătorii: Dorin Dulghieru

Constantin Roșca